

Kartta ei kestämaan. Luku muun.

Kertomus muinaistieteellisistä tutkimuksista
 tani Tyvään Vännin tilan pihamaalla tou-
 kokuussa 1913. Kertomukseen kuuluu 32 karttaa
 eli asemapiirrosta, 3 vaalekuvaa ja H. M. 6338:1-43.

Kuluvan vuoden toukokuun 13 lähtei maan-
 viijerijä K. T. Vännin Tyvään Kaukolan kylästä
 kirjeen pyytään tutkijaa tutkimaan taconsa pika-
 maata, joka oli puutarhaksi muodostettava ja josta
 edellisessä syksynä oli löytynyt joukko muinais-
 esineitä, luettelut H. M. 6227. Sain tämän johdos-
 ta Valtioarkeologilla toimeksi lähtää paikalle sa-
 malta kertaa kuin suorittaisin tutkimuksia Kesäkuun 1913.

Kuten Vännin kirjelmästä selviää, oli se alue,
 joka nyt oli kysessä tuolla tutkimuksella, ja joka ase-
 makartalle on punaisella pilkkuvivalla merkitty,
 tasoitettu ja edellisessä syksynä, joten sen alkuperä-
 väisistä pinnanmuodosta ei enää havaintoja
 voinut tehdä. Kivet oli poistettu ja muu maa tyn-
 netty pehmeäksi. Se oli kuitenkin jo ennen syksyjä-
 tä raivaustyötä epäilemättä ainakin osittain,
 ja muuttanut alkuperäistä kaunistokunnettaan,
 sillä sen NE puolisessa reunalla olivat aikanaan
 sijainneet Vännin talon rakennukset ja W reunalla
 kellari sekä S-kulmassa sauna. Tutkimuksen
 rajoittui niin muodoin alueella ehkä vielä löyty-
 vien istonainesten löytöjen tarkaan panemiseen. Siinä
 tarkoituksena poistettiin paikalle myöhemmin
 tuotu turve, ja maa tutkittiin, osaksi lastoilla,
 osaksi lapioilla, sekä paikalla paikoin seuloitiin.

Lapioilla ainoastaan tutkittiin suurin osa alueen N ja E reunoja. Siellä oli näet 38-42 cm syväinen kulttuurikerros, ilmeisesti sängyn myöhäinen, sisältäen tiilen, lasin ja glaseratujen saviaastiainpalasia. Näytteeksi tämän alueen löydöistä otin muutamia post-tamattomia eläinten luuta ja hampaita (H. M. 6338:1). Tutkitun alan E puoleiset sijat jivät jonkun verran epämielisiksi, koska näytettyjä tarpeettomaksi tutkia ihan tarkkaan kokonaisuudessaan tuota reunamata.

W-reunalta tuli jonkun verran vanhempiaakin löydöjä, vaikka joukossa oli sellaisia uudempiakin. Erineet löytösuhteineen ovat luettelossa lähemmin selostetut. N^odet 3, 4 ja 5 kohdalla maassa olleet kuopat lienevät parraiten selitettävät siten, että niiden kohdalla on ollut kuperaisia kiviä, joiden tasustoitua kenttää olivat poistettu. Kuopat, joiden suuruus oli 4-50 cm., olivat n. 15 cm. syvempiä kuin ympäröivät kulttuurin.

Karttaan kiivas. sanalla merkityä kohta alueen S-kulmassa oli 6-70 cm. syväksi asti kulttuurin muostamaa, ja siinä oli ainna suuria kiviä, joista 5 varmast' oli alkuperäisiä, keuhkaisella pohjasoralla lepäviä maakiviä. Ylempiä oli kapraiksi palareita myöskin koksia kiviä, syvimustaa ja nokista maata. Löytöinä tavattiin muutama harva luusiinen, ja mahdollista on, että tämä muinaisjäännös on myöhemmän aikaisen pirtin kiukaan pohja.

Ainakin osittaisesti koskemattomasta pohja-osistaan oli se alue joka erikoiskartalle on merkity kirjainilla ABCD. Kaivettaisessa löytyi näet joukko helmia ja rautakives pohjasoran rajoilla linjin A-B keskiarvoheittä, jonka johdosta avelin mahdolliseksi että tulisin tapamaan koskemattoman haudan. Tämän johdosta rajoitetun 9 m² suuruisen alue (ABCD) joka tutkittiin vasta kun ympäröivä alue kokonaan oli tutkittu. Täällä osattautui kulttuurimerkkejä erikoiskartalle jalkakuorivan rajoittamatta osalta. Siinä parjastui m. m. lahoamistilassa oleva 220 cm. pitkä ja 25-30 cm. leveä

lauta, jota paitsi muutamaakin siinä tässä tuli näkyviin
laudan jätteitä vaikka niiden syyt kulkivat eri suuntiin
kuin yhtenäisen laudan. Laudat nähtävästi kumminkaan
eivät ole kuuluneet alkuperäiseen ~~kalustukseen~~^{hautaan}, siitä päät-
tään että sen NE päästä löytyi laudan päästä kappale ala-
leuasta ja muutamia hampaita (6338: 28), kun taas laudan
keskivaiheilla löytyi sen alta m. m. torahammas (6338: 29).
Muutenkin oli luiden järjestys muuttunut, kuten selvi-
ää hampaiden asemasta säätöluuhun, joka tuntui
oleen liikuttamattomassa asemassa NE-SW suunnassa
löytökantaa n:2 merkityltä koltalta, 42 cm. syvästä

että tässä kehossa alkuaan on ollut ruumishautaus,
käs selvästi polttamattomista luista. Vainaja
näyttää haudatun alkuaan, joka sisältä on ollut tuo-
hella päälystetty, ja hän lienee ollut kääritty vaippaan,
josta reunoja korjattiin talleen. (Vrt. 6338: 32-40). Min-
ne päin pää on ollut, ei enää voi sanoa.

Tätä ruumishautaus lukuunlaskettua viittä-
väkälä kaluston muut esineet palttokalustoihin. Poltet-
tuja luista tuli koko runsaasti, ja pronssi- y. m. esineet
näyttävät tulesta vikaantumisen merkkejä. Paikka
onkin ollut sopiva kalustopaikka, se kun on joer-
vannassa, viittä päivän puolelle ja on suhteellisen
lakea. Sen korkeus yli joer pinnan on 8-9 m.

Löydöt ovat neoreenaisia rautakaudella.

Helsingissä, 12 p. syysk. 1913

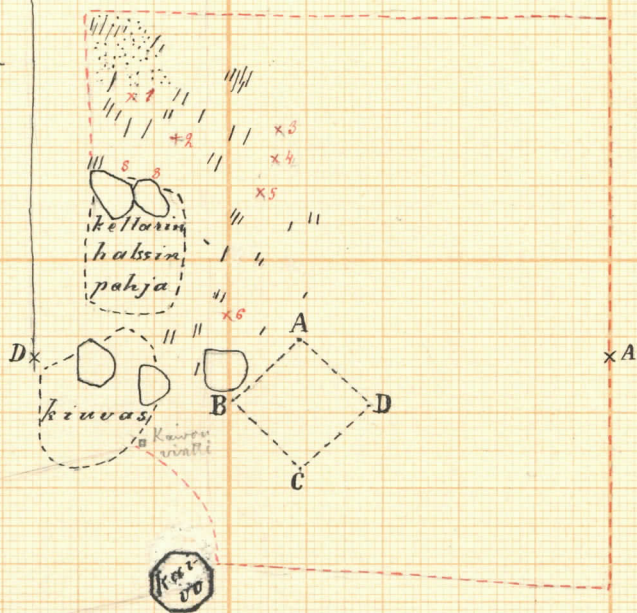
A. M. Taagre.

Vänniän

taalo

Asuinrakennus.

viljel-
tyjä
pen-
saita

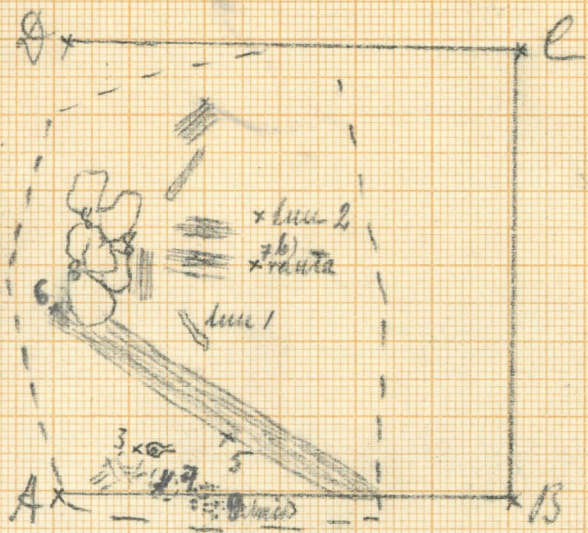
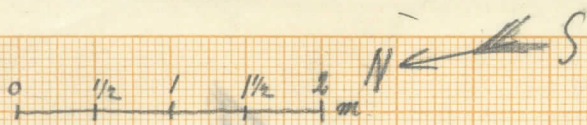
/// luita

1. sormus + spiraleja
 2. rannerengas, veitsi
 3. ja 4. 2 s yvää (60cm) kuoppa kiinteään kiven kahden puolen
 - 5 s yvä kuoppa (pr. levy kääre)
 - 6 neula ja kuonaa
- ABC D - ks ent. kartta n:o II

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 m.

(II)
Erikoiskartta Tyrvään Kaukosen Vänniän
pihan kalmiston v. 1913 tutkinnosta aineesta (A. R. I.)

/// lautojen säikeitten suunnat

- luu 1 = säirilemmi y. m. luuta j. hampes.
- " 2 = käsivarren luu
- 3 = kentän pään pää
- 4 = gr. ketju y. m.
- 5 = hampaista, torahampes
- 6 = alaleuka, hampaat ylöspäin
- 7a = rautaväljän osa
- 7b = rautaväljän käsipöytä
- 8 = rautapalasia, rautakisko.
- 9 = 26 helmeä j. rautakives

Erikoiskartta II, muodostava
 alueen ABCD:n erikoiskartalla I
 Tyrvään Vännän kaivauksissa.

A. M. T. 1913.

2481.

1. Näköala kaivauspaikalta joelle
pääin.

2482.

2. Vänniän talon jikamaa jokiinteltä
pääin kuvattuna. Vasemmalla Livan talon edus-
talla kaluste.

2483.

3. Kaivaus jikamaalla,

L. 136.

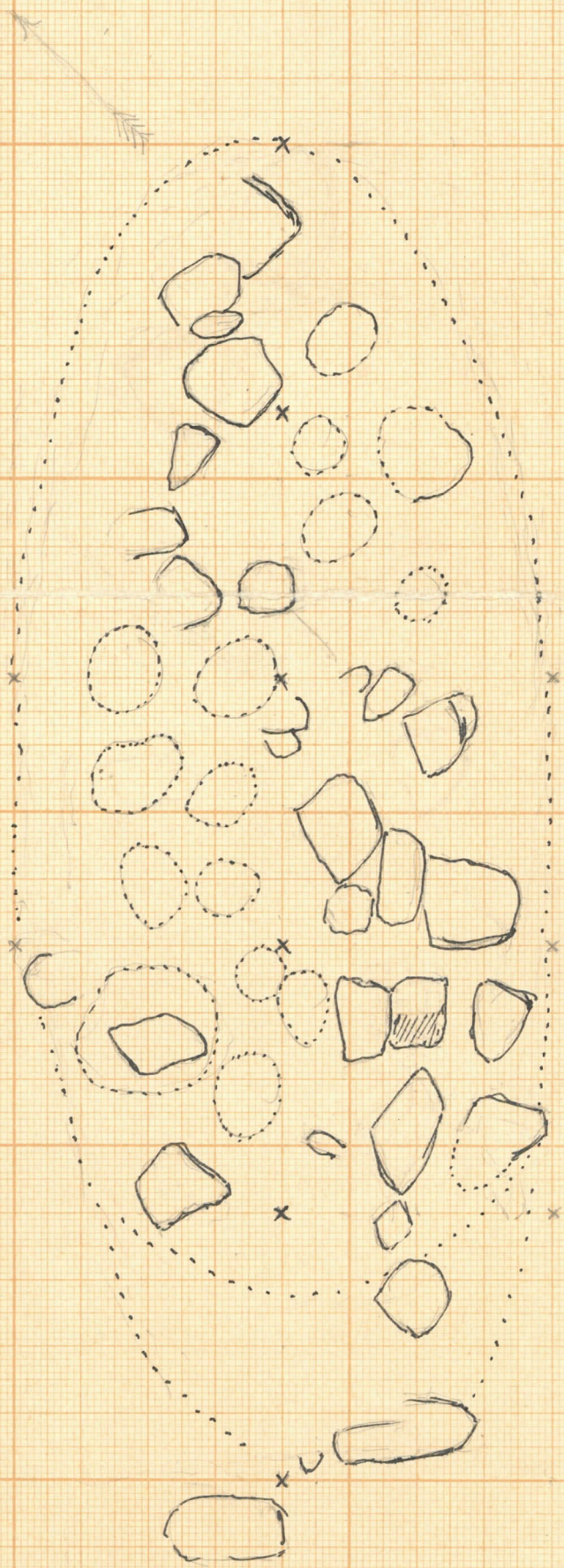
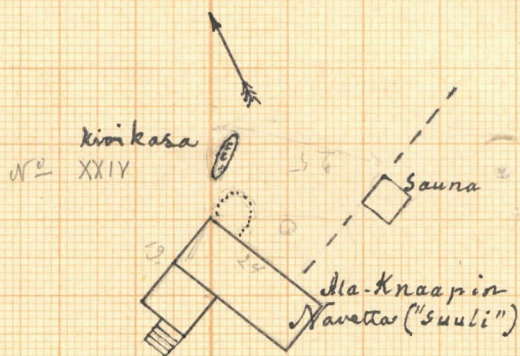
A. M. Tallgren 1913.

Raunio N° XXIV
 Ala-Knaapinkytväältä
 (maalla)

Vrt J. Rinteen kopiota H. J. Huikkelin kartasta
 v: lta 1903.

Ala-Knaapin
 raunio Naac-
 lan pohjoisen
 rannan vieressä

Ei löytynyt
 mitään!

Raunio N° XXIV, H. Appelynen Sivalon tutkimus
 v. 1913. Rauniosta ei löytynyt mitään merkkiä
 hautausmaasta, ei myöskään muiniskaluja.

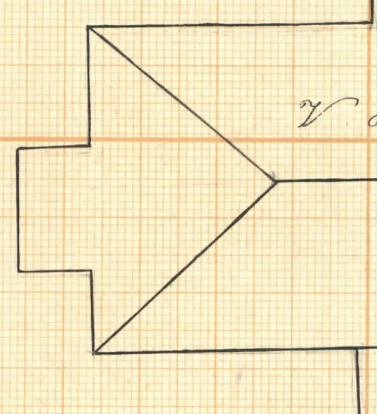
Monniä

Ei löytynyt
 mitään!

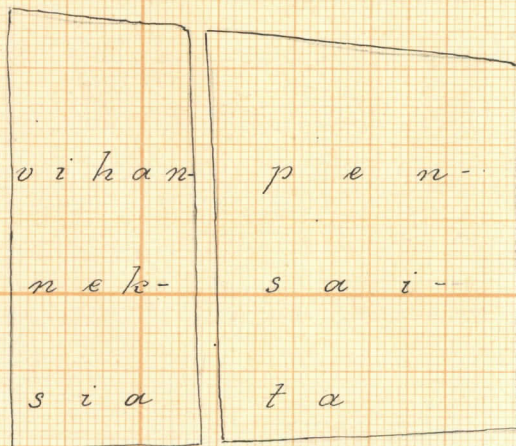
Raunio
 suulin
 vieressä

M a a n t i e T

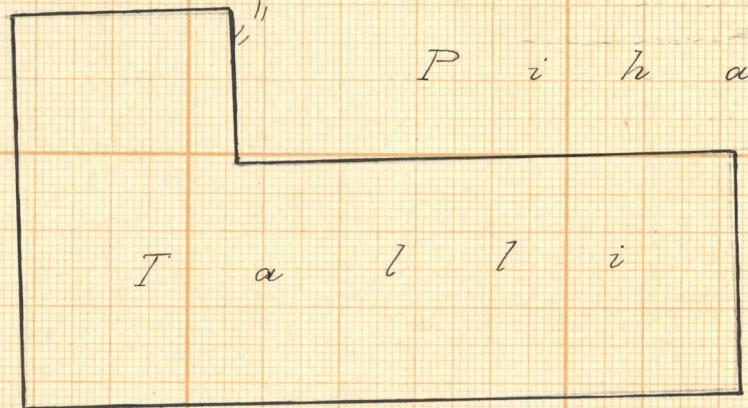
P i h a -

m a "a

5.65

P i h a -

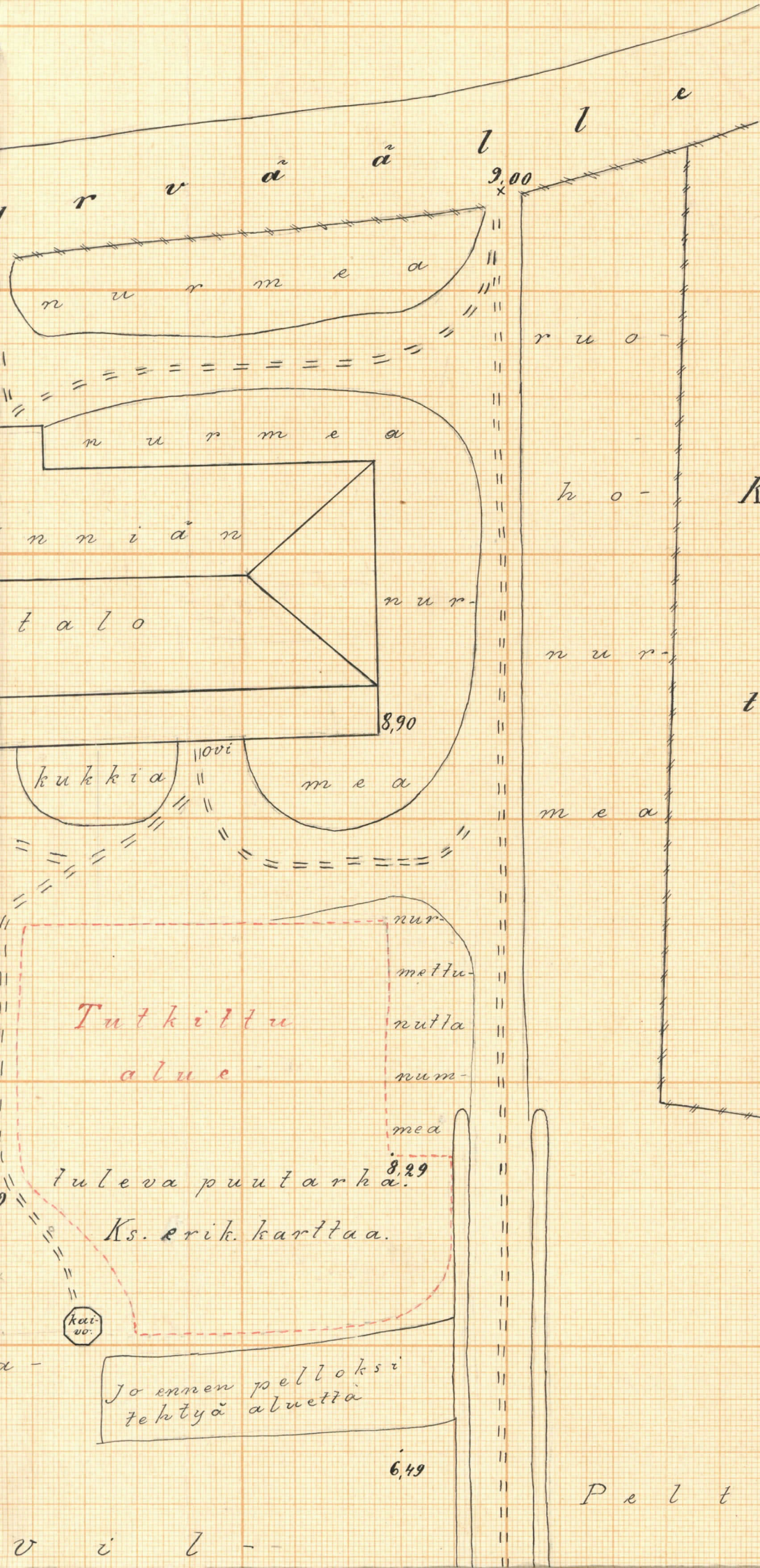
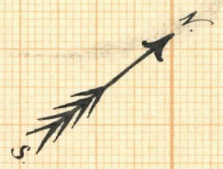

m a

t a

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF TORONTO

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 m

A l a -
K n a a -
p i n
t a l o n
m a a
t a

P e l t o a

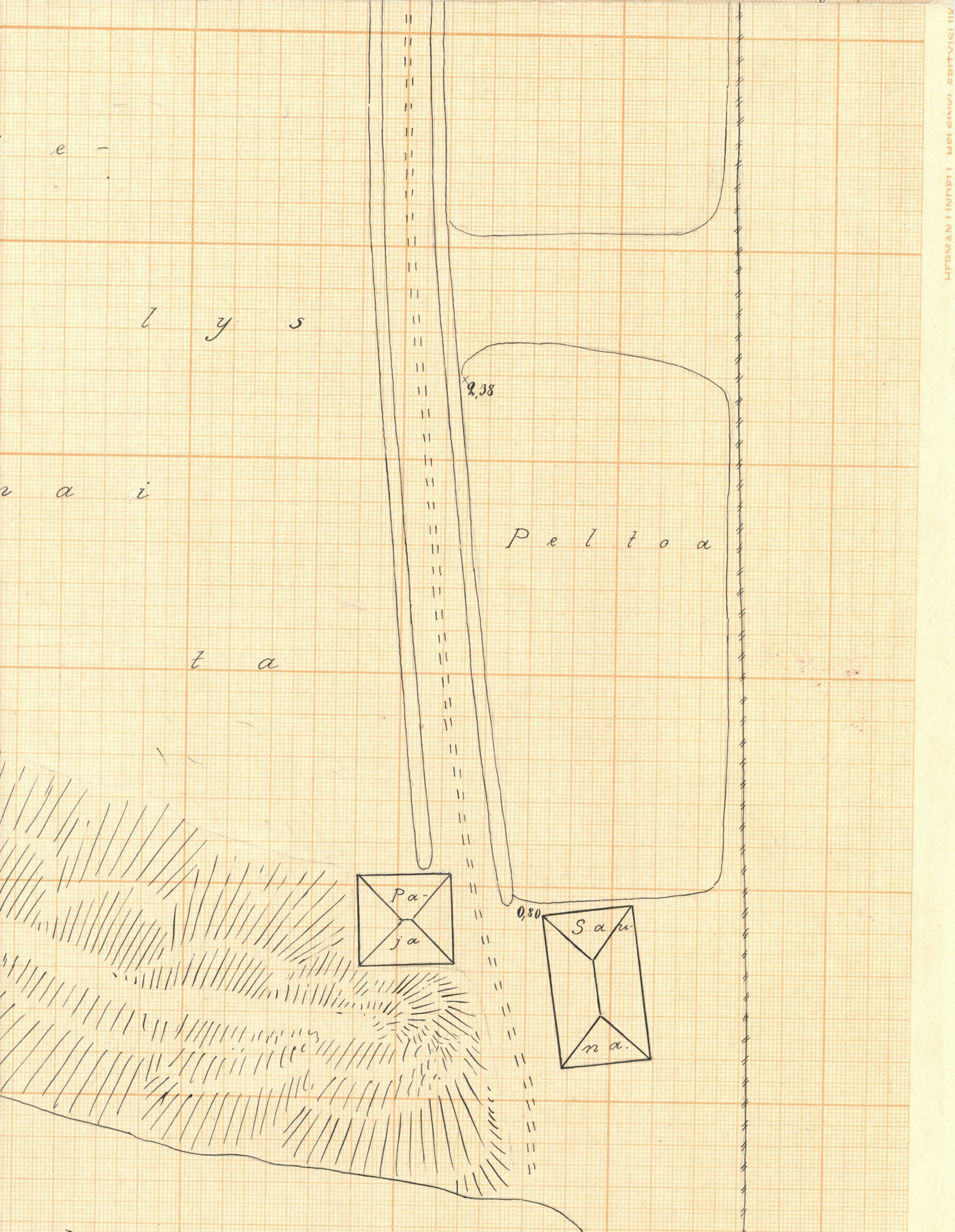
v i l j e l y s -

m a i t a

K o k e m ä e n

j o

Tyrvään Kauhokolan kylän Vännin
 talon pihassa ja siinä oleva v. 1913 tutkittu
 kaivostie alue. Tehty toukok. 1913 A. U. T.